

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/77/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4112207319
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marta Polyáková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4112207319.6

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Marty Polyákovvej a sudkýň JUDr. Eriky Madarászovvej a JUDr. Lenky Halmešovej, právnej veci žalobcu: ppor. Bc. F. O., bytom N., D. XXX/XX, zastúpený advokátom JUDr. Milanom Szöllössym, so sídlom Košice, Mlynská 28, proti žalovaným: 1. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava, Pribinova 2, 2. Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom vnútra SR, so sídlom Bratislava, Pribinova 2, o náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia, na odvolanie žalobcu a žalovaného v 1. rade proti rozsudku Okresného súdu v Nitre zo dňa 17.04.2019 č. k. 12C/121/2018-366, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II. m e n í takto:
Žalovaný v 1. rade je povinný zaplatiť žalobcovi z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 52.695,50 eura do 3 dní od právoplatnosti rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietá.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného v 1. rade zaplatiť žalobcovi z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 46.272 eur a sumu 8.553,98 eura spolu s 9% úrokom z omeškania ročne od 26.05.2011 do zaplatenia a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalovaného v 1. rade zaviazal zaplatiť žalobcovi z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 80.108,50 eura do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu voči žalovanému v 2. rade zamietol. O náhrade trov konania rozhodol tak, že súd priznal žalobcovi náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie ako aj trovy odvolacieho a dovolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Vo vzťahu k žalovanému v 2. rade priznal náhradu trov konania v plnej výške, rovnako aj trovy odvolacieho a dovolacieho konania, ktoré je povinný žalobca zaplatiť s tým, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. O náhrade trov štátu rozhodol tak, že štát má nárok na trovy konania v rozsahu 50% voči žalobcovi a v rozsahu 50% voči žalovanému v 1. rade. Posledným výrokom zaviazal žalovaného v 1. rade zaplatiť na účet Okresného súdu Nitra súdny poplatok za žalobu vo výške 8.096 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že žalobca utrpel dňa 16.09.2008 ako policajt pri výkone služobných povinností ťažký pracovný úraz spôsobený strelnou zbraňou, v dôsledku ktorého sa stal invalidným s trvalými následkami. V čase úrazu bol slobodným, mal 27 rokov. Z rozhodnutia Krajského riaditeľstva PZ v Nitre bolo zistené, že žalobcovi bola priznaná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 105.391,02 eura za 7.880 bodov, pričom bolo vychádzané z hodnoty jedného bodu vo výške 13,37 eura. Žalobca sa domáhal zaplatenia sumy 46.722 eur, ktorá suma predstavovala rozdiel z bodového hodnotenia, sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 11.080 bodov, keď žalovaný v 1. rade priznal žalobcovi bodové ohodnotenie v rozsahu 7.880 bodov. Rozdiel je 3.200 bodov x 14,46 eura za jeden bod, čo je suma 46.722 eur. Žalobca ďalej požadoval vyplatenie sumy 8.553,98 eura, ktorá suma predstavovala rozdiel pri nesprávne určenej hodnoty jedného bodu, keď podľa jeho názoru mala byť určená výška jedného bodu na 14,46 eur. V ostatnej časti

sa domáhal zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50%, ktorá suma celkovo mala predstavovať čiastku 80.108,50 eura. Žalobca sa pôvodne domáhal zaplataenia tejto náhrady od Krajského riaditeľstva PZ v Nitre. V priebehu konania navrhol vstup ďalšieho účastníka do konania na strane žalovaného ako v 2. rade a to Slovenskú republiku, zast. MV SR a súd vstup žalovaného v 2. rade pripustil uznesením zo dňa 26.04.2012 č. k. 12C/25/2012-36, ktoré zostalo právoplatné dňa 26.05.2012. Z rozhodnutia MV SR o zrušení rozpočtových organizácií zo dňa 12.12.2012 súd zistil, že žalovaný v 1. rade KR PZ v Nitre bol zrušený. Všetok majetok pohľadávky a záväzky prešli dňom 01.01.2013 na Ministerstvo vnútra SR došlo zo zákona k procesnému nástupníctvu.

2. Súd prvej inštancie prvýkrát rozhodol rozsudkom z 11.12.2013 č. k. 12C/25/2012-153 a uložil žalovanej v 2. rade povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 46.722 eur a sumu 8.553,98 eura, spolu s 9% úrokom z omeškania ročne od 26.05.2011 do zaplataenia, ďalej z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 80.108,50 eura a tiež zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania vo výške 10.162,24 eura, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie opravným uznesením z 20.03.2014 č. k. 12C/25/2012-194 bez nariadenia pojednávania opravil záhlavie rozsudku z 11.12.2013 č. k. 12C/25/2012-153 tak, že označil ako žalovaného Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a ako žalovanú v 2. rade Slovenskú republiku, za ktorú koná Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Zároveň týmto opravným uznesením opravil výrokovú časť rozsudku z 11.12.2013 č. k. 12C/25/2012-153 tak, že uložil žalovanému v 1. rade povinnosť žalobcovi zaplatiť z titulu sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 46.722 eur a sumu 8.553,98 eura spolu s 9% úrokom z omeškania ročne od 26.05.2011 do zaplataenia, ďalej z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 80.108,50 eura a nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 10.162,24 eura, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Súd prvej inštancie ďalej dopĺňujúcim rozsudkom z 21.05.2014 č. k. 12C/25/2012-215 žalobu voči žalovanej v 2. rade zamietol. Na základe podaného odvolania odvolací súd uznesením z 19.11.2014 sp. zn. 6Co/416/2014, 6Co/417/2017 prvým výrokom potvrdil uznesenie súdu prvej inštancie z 28.05.2014 č. k. 12C/25/2012-220, druhým výrokom odmietol odvolanie žalovaného v 1. rade a žalovanej v 2. rade, tretím výrokom potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti týkajúcej sa trov konania účastníkov vo vzťahu žalobcu a žalovaného v 1. rade a štvrtým výrokom žalovanému v 1. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Na základe podaného dovolania proti uvedenému rozhodnutiu krajského súdu Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením zo dňa 21.06.2017 č. k. 4Cdo 113/2016-295 uznesenie Krajského súdu v Nitre z 19.11.2014 sp. zn. 6Co/416/2014, 6Co/417/2014 zrušil a vec vrátil Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie. Najvyšší súd vytkol odvolaciemu súdu, že sa nevysporiadal s vadným a zmätočným postupom súdu prvej inštancie ohľadom nesprávnych označení žalovaných a rozporných výrokov rozhodnutia súdu prvej inštancie, preto aj rozhodnutie odvolacieho súdu bolo v rozpore s obsahom spisu zmätočné a nepreskúmateľné. Zároveň nariadil, aby odvolací súd vykonal riadny odvolací prieskum, pretože rozhodnutím odvolacieho súdu bola žalovaným odňatá možnosť konať pred súdom. Následne odvolací súd uznesením zo dňa 28.09.2018 č. k. 6Co/225/2017, 6Co/196/2018-320 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením a dopĺňacím rozsudkom zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a ďalším výrokom uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 28.05.2014 č. k. 12C/25/2012-220 zmenil tak, že odpustil zmeškание lehoty na podanie odvolania žalovaného v 1. rade. Zároveň nariadil súdu prvej inštancie, aby opätovne rozhodol o nároku žalobcu po vylúčení strán sporu, keďže od posledného rozhodnutia uplynula dlhá doba a bolo potrebné doplniť skutkový stav na preukázanie nárokov žalobcu.

3. Súd prvej inštancie následne po doplnení dokazovania rozhodol napadnutým rozsudkom, ktorý po právnej stránke odôvodnil ust. § 444 OZ, § 1 zák. č. 437/2004 Z. z. ako aj § 2, § 4, § 5, § 6, § 8, § 10 cit. zák. ako ust. § 517 ods. 2 OZ. Čo sa týka zaplataenia sumy 46.272 eur, ktorá vychádza z rozdielu bodového ohodnotenia sťaženia spoločenského uplatnenia v rozsahu 11.080 bodov, ktoré bolo takto ohodnotené MUDr. Štefanovom ako aj súdom ustanoveným znalcom MUDr. Pamulom, keď žalobcovi bolo priznané bodové ohodnotenie v rozsahu 7.880 bodov, rozdiel predstavuje 3.200 bodov x 14,46 eura, čo je žalovaná suma 46.272 eur. V tejto časti súd považoval žalobu za dôvodnú v celom rozsahu, pretože sťaženie spoločenského uplatnenia bolo hodnotené rovnako dvoma lekáorskými posudkami, pričom znalec MUDr. Pamula sa vo svojom znaleckom posudku vysporiadal aj s námietkami žalovaných, čo sa týkalo sporných položiek. Súd preto nemal pochybnosti o výške a správnosti hodnotenia spoločenského uplatnenia. Čo sa týka ďalšieho nároku, keď žalobca žiadal, aby bolo vychádzané z hodnoty jedného bodu v sume 14,46 eura, žalovaný pri bodovom hodnotení vychádzal z hodnoty bodu 13,60 eur. Súd považoval za potrebné a podstatné vychádzať z hodnoty bodu v čase ustálenia zdravotného stavu, pričom zdravotný stav žalobcu bol ustálený na september 2009. V tom čase platilo opatrenie Ministerstva zdravotníctva SR, ktoré určilo výšku bodu v hodnote 14,46 eur. Preto v tejto časti tiež považoval žalobu za dôvodnú a priznal mu sumu 8.553,98 eura. Z uvedených priznaných súm priznal žalobcovi i úrok z

omeškania vo výške 9% ročne od 26.05.2011 do zaplatenia. Ďalším nárokom žalobcu bolo zaplatenie sumy 80.108,50 eura titulom mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia s poukazom na § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. V tejto časti sa súd stotožnil so žalobou a mal za to, že sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa a že žalobca má nárok na 50% zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, čo je 1/2 zo sumy 160.217 eur. Dôvody hodné osobitného zreteľa videl v tom, že úraz sa žalobcovi stal vo veku 27 rokov, jednalo sa o mladého človeka, ktorý mal plány do budúcnosti, plánoval svadbu, založenie rodiny, žil aktívne. V súčasnosti je žalobca osobou invalidnou, jeho miera funkčnej poruchy je až 90%. Pri posudzovaní nároku a zisťovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa porovnal spôsob života žalobcu, jeho aktivity a možnosti a schopnosti pred úrazom a po ňom a zistil, že žalobca viedol aktívny život, pričom po úraze je nesebestačný, odkázaný na cudziu pomoc, má problémy s močením a neudržením stolice ako aj v intímnej oblasti. K námietkam žalovaného uvádzaných v jeho písomnom vyjadrení súd uviedol, že v danom prípade sa nejednalo o preskúmanie rozhodnutia podľa ustanovení v tom čase platného OSP o správnom súdnictve. Žalobca sa voči rozhodnutiu riaditeľa KR PZ neodvolal, avšak to neznamená, že si nemôže nárok uplatniť civilnou žalobou tak, ako to urobil. Žalobca si uplatnil na súde nárok podľa zák. č. 437/2004 Z. z., čo bol oprávnený urobiť, hoci mu boli vyplatené dávky aj podľa zák. č. 328/2002 Z. z. o sociálnom zabezpečení policajtov v súvislosti so vznikom služobného úrazu a invalidity. To však neznamená, že si nemôže uplatniť nárok na sťaženie spoločenského uplatnenia a mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia podľa zák. č. 437/2004 Z. z..

4. Čo sa týka žalovaného v 2. rade, žalobu voči nemu zamietol, pretože mal za to, že žalovaný v 2. rade nie je pasívne legitimovaný vo veci, pretože s poukazom na ust. § 174 ods. 1, 2 zák. č. 73/1998 Zb. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru, ak pri výkone štátnej služby alebo v priamej súvislosti s ním došlo k poškodeniu zdravia policajta alebo k jeho smrti úrazom (ďalej len služobný úraz) zodpovedá za škodu tým vzniknutú služobný úrad. Z uvedeného vyplýva, že za vzniknutú škodu zodpovedá služobný úrad, ktorým je Ministerstvo vnútra SR, s poukazom na § 1 ods. 4 písm. b/ zák. č. 73/1998 Zb. Je nesporné, že k poškodeniu zdravia žalobcu došlo pri výkone štátnej služby a preto za vzniknutú škodu zodpovedá služobný úrad a nie štát.

5. Čo sa týka vznesenej námietky premlčania uviedol, že za ustálený zdravotný stav žalobcu je možné považovať obdobie september 2009. Od tohto momentu začala žalobcovi plynúť premlčacia lehota, nie však dvojročná s poukazom na ust. § 106 ods. 2 OZ, ale trojročná s poukazom na ust. § 107 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z. z., podľa ktorého nárok na výplatu dávky nemocenského zabezpečenia, úrazového zabezpečenia a výsluhového zabezpečenia alebo jej časti sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa vzniku nároku na jej výplatu a náhradu za bolesť a náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia sa poskytuje jednorázovo podľa osobitných predpisov s poukazom na ust. § 22 zák. č. 328/2002 Z. z. Preto súd vznesenú námietku premlčania posudzoval podľa ustanovení zákona o sociálnom zabezpečení policajtov a vojakov a nie podľa ustanovení Občianskeho zákonníka, keďže sa jedná o špeciálny predpis a ten má prednosť pred všeobecným predpisom. Preto nárok žalobcu premlčaný nie je, pretože trojročná premlčacia lehota uplynula v septembri 2012 a návrh na vstup žalovaného v 2. rade bol súdu doručený dňa 24.04.2012. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal náhradu vo vzťahu k žalovanému v 1. rade v plnej výške. O náhrade trov konania súd aplikoval ust. § 262 ods. 1 a § 259 CSP, nakoľko štátu vznikli trovy konania v súvislosti s dokazovaním, pričom rozhodol, že tak žalobca ako aj žalovaný v 1. rade sa budú podieľať na výške týchto trov v rozsahu 50%. O zaplatení súdneho poplatku bolo rozhodnuté podľa § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. a zaviazal žalovaného v 1. rade zaplatiť súdny poplatok, keďže žaloba voči žalovanému v 2. rade zamietnutá a žalovaný je tiež oslobodený od platenia súdnych poplatkov s poukazom na § 4 ods. 2 písm. a/ zák. č. 71/1992 Zb.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie napadli v zákonnej lehote odvolaním žalovaný v 1. rade a žalobca. Žalovaný v 1. rade sa domáhal zrušenia veci a vrátenia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V dôvodoch svojho odvolania uviedol, že podáva odvolanie voči výroku I., II., IV., VII. a VIII., pričom ho odôvodnil s poukazom na § 365 ods. 1 písm. d/, písm. a/, f/ a písm. h/ CSP. Čo sa týka prvého výroku, kde súd žalobcovi priznal sumu 46.272 eur a sumu 8.553,98 eura opakovane namietal, že ak mal žalobca za to, že mu rozhodnutím žalovaného bola priznaná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v nižšom počte bodov ako mu podľa jeho názoru patrí a za súčasného nesprávneho použitia hodnoty bodu mal v zmysle poučenia voči rozhodnutiu žalovaného podať odvolanie v lehote 15 dní, čo však žalobca neurobil. Okrem toho, ak by v odvolacom konaní nebol úspešný, mohol v tejto súvislosti postupovať podľa vtedajšej úpravy OSP a podať žalobu o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného. Vzhľadom na existenciu rozhodnutia žalovaného ohľadne priznania náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia vo vzťahu k tejto časti žaloby ani nebol možný. V súčasnosti

nie je na postup v tejto časti žaloby podľa CSP daný zákonný dôvod, nakoľko uvedený prípad v tejto časti nespadá do právomoci a kompetencii civilného súdu, ktorý koná a rozhoduje podľa príslušných ustanovení CSP, ale do právomoci správneho súdu konajúceho a rozhodujúceho podľa správneho súdneho poriadku. Súd sa s touto argumentáciou nijakým hodnoverným a presvedčivým spôsobom nevysporiadal. Vzhľadom k uvedenému má za to, že súd nesprávne právne posúdil túto časť žaloby žalobcu a preto rozhodnutie trpí takou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Vo vzťahu k úrokom z omeškania, ktoré boli žalobcovi priznané odo dňa 26.05.2011 namieta, že tieto sú priznané neodôvodnene a nezákonne, nakoľko vo veci žalobcu bolo žalovaným vydané rozhodnutie, ktoré nebolo zo strany žalobcu napadnuté riadnym opravným prostriedkom a nebolo ani predmetom prieskumu na správnom súde, nadobudlo toto rozhodnutie právoplatnosť, pričom na základe uvedeného právoplatného rozhodnutia si žalovaný svoju povinnosť splnil a žalobcovi v lehote určenej rozhodnutím pripísal priznané peňažné prostriedky na jeho účet. Žalovaný teda nemal žiadnu vedomosť o tom, že by mal žalobcovi plniť viac, ako mu bolo priznané právoplatným rozhodnutím. Nie je teda zrejme a v rozsudku ani riadne odôvodnené, akým titulom sa mal žalovaný dostať do omeškania a s plnením akého dlhu, keď rozhodnutie žalovaného nebolo napadnuté žiadnym opravným prostriedkom, pričom povinnosť vyplývajúca z právoplatného rozhodnutia si žalovaný riadne splnil, čo sa týka mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia žalovaný priamo na pojednávaní konanom dňa 25.03.2019 namietal nedostatok právomoci rozhodovať o tomto nároku s ohľadom na skutočnosť, že žalobca bol v čase služobného úrazu príslušníkom policajného zboru, o ktorých má právomoc rozhodovať podľa osobitných právnych predpisov služobný úrad, teda žalovaný v 1. rade. Preto mal súd konanie v tejto časti zastaviť a postúpiť žalovanému na konanie. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 3 a § 84 ods. 1, 3 zák. č. 328/2002 Z. z., ako aj § 1 ods. 3 zák. č. 461/2003 Z. z. Namietal, že zák. č. 461/2003 Z. z. vylučuje príslušníkov policajného zboru z jeho pôsobnosti, preto žalobca má nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia titulom špeciálneho zákona, ktorým je zák. č. 328/2002 Z. z. aj preto zrejme, že o zvýšení úrazovej dávky rozhoduje žalovaný. Medzi policajtom a žalovaným ide o právny pomer štátnozamestnanecký, ktorý sa výrazne odlišuje od pracovnoprávneho pomeru. V prípade, ak by sa súd s predmetnou námietkou nedostatku právomoci súdu rozhodovať o mimoriadnom zvýšení sťaženia spoločenského uplatnenia titulom služobného úrazu príslušníka policajného zboru nestotožnil. Namietal, že žalobcovi bolo rozhodnutím žalovaného priznaná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 105.391,02 eura a preto s poukazom na znenie § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004 Z. z. je možné žalobcovi priznať maximálne 52.695,51 eura. Súd sa však nijakým spôsobom nevysporiadal ani so žiadnymi vecnými argumentmi nezodôvodnil, akým titulom a na základe akých právnych ustanovení dospel súd k záveru, že má právomoc v tejto časti žaloby konať a rozhodnúť. Argumentáciu súdu v tomto smere považuje za nedostatočnú, účelovo vyloženú výlučne na prospech strany žalobcu, preto má za to, že súd nesprávne právne posúdil aj túto časť žaloby a rozhodnutie trpí takou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Čo sa týka vznesenej námietky premlčania, súd taktiež túto námietku vyložil účelovo a navyše nesprávne vyložil v prospech strany žalobcu, nakoľko odkázal na ust. § 107 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z. z. Uvedené ustanovenie sa však vzťahuje na prípady žalovaného, teda na prípady, kedy o nárokoch úrazového zabezpečenia rozhoduje služobný úrad, teda žalovaný svojim rozhodnutím. Nevzťahuje sa však na civilný proces, kde platia ustanovenia Občianskeho zákonníka. Pokiaľ ide o právo na náhradu škody spôsobenej na zdraví, platí len subjektívna premlčacia lehota. Objektívna premlčacia doba (§ 106 ods. 2 in fine) je so zreteľom na osobitnú povahu týchto práv vylúčená. S poukazom na § 106 ods. 1 OZ a dvojročnú subjektívnu premlčaciu lehotu je potom žalobný návrh premlčaný, nakoľko bol uplatnený až po márnom uplynutí subjektívnej premlčacej doby danej v § 106 ods. 1 OZ. Odvolanie podáva taktiež voči výroku, ktorým bolo rozhodnuté, že sa má podieľať na trovách štátu, pretože tento nebol podľa jeho názoru riadne odôvodnený. Taktiež sa odvoláva proti zaplateniu súdneho poplatku, pretože s poukazom na § 2 ods. 2 zák. č. 71/1992 Zb. ako aj § 4 ods. 2 citovaného zákona mu nemožno takúto povinnosť uložiť, pretože žalovaný v 1. rade je štátnou rozpočtovou organizáciou a z toho vyplýva, že povinnosť zaplatiť súdny poplatok za žalobu mu bola uložená nezákonne. V závere odvolania uviedol, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je nepreskúmateľné, je založené na selektívnom hodnotení dôkazov v prospech jednej strany sporu. V celom rozsahu si osvojil len argumentáciu žalobcu, pričom vyhodnotiť tvrdenia a argumenty žalovaného a všetky vykonané dôkazy jednotlivo a ich vzájomnej súvislosti opomenul. Preto je toho názoru, že takéto závery súdu prvej inštancie nemôžu v odvolacom prieskume obstáť.

7. Žalobca vo svojom odvolaní napadol rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch III., V., VI., v ktorých okresných súd zamietol žalobu voči žalovanému v 2. rade, priznal žalovanému v 2. rade proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnej výške a priznal štátu voči žalobcovi právo na náhradu trov konania v rozsahu 7. Svoje odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP tým, že rozhodnutie súdu prvej

inštalácie v napadnutej časti vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Nesúhlasí s tým, ako súd nesprávne vyhodnotil vecnú pasívnu legitímáciu žalovaného v 2. rade. Ust. § 2 ods. 4 zák. č. 73/1998 Z. z. jednoznačne stanovuje, že služobný pomer policajta pri výkone štátnej služby sa zakladá k štátu. Ust. § 174 ods. 1 cit. zák. výslovne uvádza, že ak pri výkone štátnej služby alebo v priamej súvislosti s ním došlo k poškodeniu zdravia policajta, alebo k jeho smrti úrazom zodpovedá za škodu, tým vzniknutý služobný úrad. Služobný úrad policajta je teda tým subjektom, ktorý plní škodu poškodenému, na ktorú vznikne policajtovi nárok. Nakoľko však policajt vykonáva štátnu službu vo vzťahu k štátu, je v právnom vzťahu práve so štátom, je štát taktiež subjektom zodpovedným za vzniknutú škodu aj napriek tomu, že náhradu škody následne ako takú plní už služobný úrad.

8. K odvolaniu žalobcu sa vyjadrili žalovaní v 1. a 2. rade, ktorí navrhli, aby napadnuté výroky odvolací súd v rozsudku okresného súdu potvrdil. Vo svojom vyjadrení uviedli, že žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade sú dva samostatné právne subjekty, každý so samostatnou právnou subjektivitou a každý z nich nesie vlastnú zodpovednosť za podmienok ustanovených všeobecne záväznými právnymi predpismi. Ust. § 174 zák. č. 73/1998 Z. z. jasne a výslovne uvádza, ktorý orgán je zodpovedným subjektom v prípade poškodenia zdravia policajta pri výkone štátnej služby, alebo v priamej súvislosti s ním. Je ním jednoznačne bezpochyby služobný úrad. Ktorý konkrétny orgán je pod skratkou "služobný úrad" potrebné rozumieť jej uvedené v ust. § 1 ods. 4 zák. č. 73/1988 Z. z., v zmysle ktorého sa ním rozumie žalovaný v 1. rade, teda Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky. Žalovaný v 2. rade, teda štát, nie je podľa citovaného zákona považovaný za služobný úrad a nie je ani zodpovedným subjektom v prípade vzniku úrazu alebo choroby z povolania policajtov. Považujú preto za nezmyselné, neodôvodnené a ničím neopodstatnené odkazovanie žalobcu na ust. § 2 ods. 4 cit. zák., ktorý nijako neupravuje zodpovednosť za služobný úraz, ale iba konštatuje, že služobný pomer sa zakladá k štátu. Jedná sa o ustanovenie viažuce sa k služobnému pomeru policajta, nie však k orgánu zodpovednému za vznik služobného úrazu alebo choroby z povolania policajta.

9. K odvolaniu žalovaného v 1. rade sa vyjadril žalobca, ktorý navrhol, aby odvolací súd v napadnutých častiach rozsudok ako vecne správny potvrdil. Vo svojom vyjadrení uviedol, že jeho nárok sa odvíja od jeho služobného pomeru, nakoľko úraz utrpel pri plnení služobných úloh, teda sa jedná o služobný úraz. Aj keď zák. č. 328/2002 Z. z. upravuje náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia ako dávku úrazového zabezpečenia, ust. § 6 ods. 3 zák. č. 437/2004 Z. z. nepochybne pri splnení tam uvedených podmienok umožňuje, aby si poškodený tento nárok uplatnil priamo na súde. Ust. § 6 ods. 3 zák. č. 437/2004 Z. z. stanovuje priamo všeobecného súdu na rozhodnutie o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia, ak v lehote troch mesiacov na základe návrhu poškodeného nedôjde k uspokojeniu jeho nárokov na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia. Zo znenia ust. § 6 ods. 1 cit. zák. je zrejmé, že toto poukazuje na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia ako celok a nielen na zvýšenie tejto náhrady v zmysle § 5 ods. 5 tohto zákona. Zák. č. 437/2004 Z. z. nerozlišuje prípady poškodených podľa toho, pri akej udalosti došlo k poškodeniu ich zdravia. Zákon za poškodených považuje všetky osoby, ktoré utrpeli poškodenie na zdraví bez ohľadu na to, z akého typu zodpovednosti sa môžu náhrady škody na zdraví domáhať. Súd preto nemôže odmietnuť vec meritorne prejednať a rozhodnúť. V takom prípade by zo strany súd došlo k odmietnutiu práva žalobcu priznaného mu samotným právnym predpisom, čo je v právnom štáte absolútne neprípustné. Čo sa týka mimoriadneho zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia, jednoznačne odkázal na ust. § 5 ods. 5 zák. č. 437/2004, podľa ktorého túto náhradu môže zvýšiť práve súd. Nemožno súhlasiť ani s názorom žalovaného ohľadne posúdenia námietky premlčania. Pokiaľ ide o premlčanie jednotlivých plnení z úrazového zabezpečenia, medzi ktoré patrí aj náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia je upravené v § 107 zák. č. 328/2002 Z. z. Je nezmyslom, aby sa toto ustanovenie o premlčaní nárokov z úrazového zabezpečenia malo vzťahovať len na konanie pred služobným úradom. Nemožno použiť všeobecnú úpravu premlčania v zmysle jednotlivých ustanovení § 101 a nasl. OZ. V zmysle právnej zásady *lex specialis derogat legi generali* sa použije špeciálna právna úprava premlčania obsiahnutá priamo v § 107 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z. z. Ak sa dôsledne interpretuje uvedené ustanovenie, tak musí súd dôjsť k záveru, že v zmysle tejto právnej úpravy sa nepremlčiava nárok na dávku ako taký, ale premlčiava sa len nárok na výplatu dávky, čo je podstatný rozdiel. Nárok na výplatu dávky vzniká totiž až vtedy, keď je tento nárok na výplatu priznaný právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu (v danom prípade rozhodnutím súdu). Až takýmto rozhodnutím totiž poškodenému vzniká nárok na samotné vyplatenie dávky a len takto priznaný nárok na výplatu dávky sa môže v zmysle § 107 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z. z. premlčať. V danom prípade žalobcovi nebol nárok na výplatu náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia priznaný právoplatným rozhodnutím príslušného orgánu a preto mu nárok na výplatu tohto plnenia ešte nevznikol. Preto sa tento nárok na výplatu konkrétnej dávky nemohol v zmysle § 107 ods. 1 zák. č. 328/2002 Z. z. premlčať. Z uvedeného je preto zrejmy záver, že k premlčaniu

práva žalobcu na výplatu predmetnej časti náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia nedošlo a vznesená námietka premlčania zo strany žalovaného je nedôvodná.

10. Krajský súd v Nitre na odvolanie žalobcu a žalovaného v 1. rade rozsudkom z 31.3.2020 sp. zn. 6Co/120/2019 výrokom I. v napadnutej vyhovujúcej časti zrušil a konanie zastavil a výrokom II. v tejto časti postúpil vec na prejednanie žalovanému v 1. rade. Výrokom III. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. zmenil tak, že žalobu zamietol, výrokom IV. rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku III. potvrdil, výrokom V. rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch IV., VI., VII., VIII. zrušil a vec mu v týchto častiach vrátil na nové konanie a rozhodnutie. Vo výroku VI. žalovanému v 2. rade priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Dopĺňajúcim rozsudkom zo dňa 17.6.2020 sp. zn. 6Co/120/2019 odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku V. zrušil a vec mu v tejto časti vrátil na ďalšie konanie.

11. V prvej časti žaloby, ktorou sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 46.272 eura a sumy 8.553,98 eur spolu s príslušenstvom odvolací súd vychádzal z toho, že právoplatným rozhodnutím žalovaného v 1. rade z 20. apríla 2011 č. P:KRPZ-NR-VO2-PR-51-006/2011, ktoré nadobudlo právoplatnosť 06. mája 2011 žalovaný priznal žalobcovi náhradu za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia v rozsahu 7880 bodov. Žalovaný v priebehu celého konania namietal, že žalobca mal možnosť proti tomuto rozhodnutiu podať odvolanie, čo však neurobil. Odvolací súd sa preto zamerl na skúmanie procesných podmienok v tom smere, či je vôbec daná právomoc súdu v tejto časti žaloby o nároku žalobcu rozhodovať. V preskúmanom prípade mal žalobca možnosť domáhať sa ochrany svojich subjektívnych práv podľa zákona o správnom konaní podaním odvolania, prípadne podaním správnej žaloby na správnom súde za použitia vtedajšieho OSP, čo však neurobil. O náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia bolo rozhodované podľa zákona č. 328/2002 Z.z. a rozhodnutie vydané v tomto konaní je preskúmateľné súdom v konaní podľa Správneho súdneho poriadku. Preto z uvedených dôvodov odvolací súd dospel k záveru, že v tejto časti žaloby nie je daná právomoc civilného súdu o takýchto nárokoch žalobcu rozhodovať, a preto v tejto časti zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a konanie v tejto časti zastavil v zmysle ustanovenia § 9 CSP. Zároveň podľa § 10 ods. 1 CSP vec postúpil na prejednanie a rozhodnutie žalovanému v 1. rade, ktorý bude o týchto nárokoch žalobcu rozhodovať.

12. Ďalším nárokom žalobcu bolo zaplatenie sumy 80.108,50 eura titulom mimoriadneho zvýšenia SSU s poukazom na § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.. Žalovaný v 1. rade v priebehu konania namietal nedostatok právomoci rozhodovať o mimoriadnom zvýšení SSU s ohľadom na skutočnosť, že žalobca bol v čase služobného úrazu príslušníkom policajného zboru, o ktorých má právomoc rozhodovať podľa osobitných právnych predpisov služobný úrad, teda žalovaný v 1. rade. S touto námietkou o nedostatku právomoci súdu sa odvolací súd nestotožnil. Je potrebné potvrdiť, že žalobca má nárok na úhradu za SSU titulom špeciálneho zákona, ktorým je zákon č. 328/2002 Z.z., ktorý vylučuje všeobecné predpisy o sociálnom poistení zo svojej pôsobnosti (§ 1 ods. 3 zákona č. 461/2002 Z.z.), avšak podľa ustanovenia § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. o mimoriadnom zvýšení náhrady za SSU rozhoduje súd, a preto odvolací súd sa s touto námietkou žalovaného v 1. rade nestotožnil.

13. V časti odvolania žalobcu vo vzťahu k žalovanému v 2. rade, kde žaloba bola zamietnutá v dôsledku nedostatku pasívnej legitímácie, v tejto časti sa odvolací súd plne stotožnil s rozhodnutím súdu prvej inštancie a poukázal na bod 17. rozhodnutia súdu prvej inštancie (§ 387 ods. 2 CSP). Žalovaný v 1. rade a žalovaný v 2. rade majú každý právnu subjektivitu a ustanovenie § 174 zákona č. 73/1998 Z.z. jasne a výslovne uvádza, ktorý orgán je zodpovedným subjektom v prípade poškodenia zdravia policajta pri výkone štátnej služby. Je ním bezpochyby služobný úrad - t. j. žalovaný v 1. rade. Odkazovanie na ust. § 2 ods. 4 zákona č. 73/1998 Z.z. ktorý neupravuje zodpovednosť za služobný úraz považuje odvolací súd za neopodstatnené, pretože toto ustanovenie len konštatuje, že služobný pomer sa zakladá k štátu; pričom zodpovedný subjekt je právne upravený v ust. § 174 zákona č. 73/1998 Z.z.. V ostatných častiach - týkajúcich sa nároku na náhradu trov konania strán sporu, trov štátu a zaplatenia súdneho poplatku rozhodol súd prvej inštancie v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b) CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

14. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu, a to voči jeho výrokom I., II., III. a V. (podaným dovolaním nebol napadnutý výrok IV. a VI. rozsudku), podal žalobca dovolanie z dôvodu uvedeného v § 421 ods. 1 písm. b) CSP, t. j. rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Navrhol, aby dovolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v napadnutej časti zmenil a rozsudok súdu prvej inštancie v I., II., a III. výroku potvrdil a zaviazal žalovaného v 1. rade zaplatiť žalobcovi náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania v celom rozsahu.

15. Na základe podaného dovolania, dovolací súd dovolanie žalobcu vo vzťahu k výrokom I. a V. odmietol, výrok III. zrušil a v tejto zrušenej časti vrátil Krajskému súdu v Nitre na ďalšie konanie. Žalovanému v 1. rade vo vzťahu k výroku I. a II. náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

16. Dovolací súd vo svojom rozhodnutí uviedol, že sa zaoberal posúdením právomoci všeobecného súdu konať o uplatnených nárokoch žalobcu, t. j. o základnom nároku na náhradu SSU a o nároku na mimoriadne zvýšenie náhrady za SSU, za splnenia zákonných podmienok uvedených v § 6 zákona č. 437/2004 Z.z. v prípade, ak nárok poškodeného na túto náhradu vychádza z ust. § 20 ods. 1 písm. b) a § 22 zákona č. 328/2002 Z.z.. Dovolací súd uviedol, že ak odvolací súd v tejto veci konanie o základnom nároku žalobcu na náhradu za SSU, vychádzajúc z ust. § 20 ods. 1 písm. b) a § 22 zákona č. 328/2002 Z.z. zastavil v zmysle § 9 CSP z dôvodu nedostatku právomoci súdu o ňom konať a rozhodnúť, rozhodol správne, nakoľko o tomto nároku už bolo právoplatne rozhodnuté služobným úradom (žalovaným v 1. rade) v zmysle zákona č. 328/2002 Z.z., a nie je možné o tom istom nároku rozhodovať všeobecným súdom opätovne v tomto konaní. Nebolo však dôvodné v zmysle § 10 CSP vec o tomto nároku postúpiť na ďalšie konanie žalovanému v 1. rade, keďže tento už o tomto nároku právoplatne rozhodol rozhodnutím z 20.4.2011 č. P:KRPZ-NR-VO2-PR-51-006/2011.

17. Dovolací súd preto dovolanie žalobcu (v časti o základnom nároku za SSU a zaplatenie sumy 46.272,- eur a sumy 8.553,98 eura s príslušenstvom) podaného z dôvodov podľa § 420 písm. a), posúdil ako nedôvodné, a preto ho v zmysle § 447 písm. c) CSP odmietol voči výroku I., ktorým odvolací súd výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti, vo výroku I. zrušil a konanie zastavil a vo vzťahu k výroku II., ktorým v tejto časti postúpil vec na prejednanie žalovanému v 1. rade zrušil, a to v zmysle § 449 CSP, bez potreby postupu podľa § 450 CSP.

18. V ďalšom sa dovolací súd zaoberal nárokom žalobcu na mimoriadne zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., pri ktorom novelou zákona č. 80/2013 Z.z. (účinná od 1. mája 2013), došlo k zmene § 22 zákona č. 328/2012 Z.z. a v zmysle § 6 zákona č. 437/2004 Z.z. sa zaviedla všeobecnému súdu právomoc rozhodovať o tomto nároku, ak nárok poškodeného vychádza z ust. § 20 ods. 1 písm. b) a § 22 zákona č. 328/2002 Z.z.. Práve blanketovým odkazom zakotveným v ust. § 22 zákona č. 328/2012 Z.z. na celý zákon č. 437/2004 Z.z.. v prípade, ak nárok poškodeného na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia vychádza z ust. § 20 ods. 1 písm. b) a § 22 zákona č. 328/2002 Z.z. zakotvil možnosť poškodeného si tento nárok v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. uplatniť na všeobecnom súde, a to za dodržania podmienok stanovených v ustanovení § 6 ods.3 zákona č. 437/2004 Z.z..

19. Dovolací súd bol toho názoru, že v prípade, ak si žalobca ako poškodený pri služobnom úraze v zmysle § 29 zákona č. 328/2002 Z.z. uplatňuje nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia na všeobecnom súde v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., v spojení s § 6 zákona č. 437/2004 Z.z. tak v danom prípade ide o úrazovú dávku v zmysle § 22 citovaného zákona, nakoľko tento nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa odvíja od služobného úrazu žalobcu (v čase úrazu bol žalobca v služobnom pomere u žalovaného v 1. rade) a zároveň má tento nárok akcesorickú povahu k základnému nároku na náhradu za SSU, t. j. nárok na zvýšenie SSU, nemôže vzniknúť a byť samostatne priznaný bez toho, aby zároveň nedošlo aj k priznaniu základného nároku na náhradu SSU.

20. Keďže v prejednávanej veci nárok žalobcu na zvýšenie náhrady za SSU predstavuje úrazovú dávku v zmysle § 20 a § 22 citovaného zákona, je potrebné vo veci aplikovať právnu úpravu premlčania uvedenú v zákone č. 328/2022 Z.z.. V zmysle § 107 ods. 1 nárok na výplatu dávky úrazového zabezpečenia alebo jej časti sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa vzniku nároku na jej výplatu. Nárok na výplatu dávky úrazového zabezpečenia vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom na vznik nároku na dávku úrazového zabezpečenia splnením podmienok nároku na jej výplatu a podaním žiadosti o priznanie a vyplácanie dávky, ak tento zákon neustanovuje inak.

21. Súdna prax považuje za okamih podstatný pre uplatnenie nároku za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde alebo u iného príslušného orgánu - okamih ustálenia zdravotného stavu poškodeného (pozri uznesenie ÚS SR z 21. júna 2016, sp. zn. III.ÚS 399/2016). Ustálenie zdravotného stavu poškodeného je konštatované v lekárskom posudku, v ktorom je objektívne ohodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia, na základe čoho sa tak poškodený dozvie o vzniknutej škode na zdraví. Nasledujúci deň má poškodený právo podať návrh na uzavretie dohody o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia s poskytovateľom náhrady. Ak poškodený podal návrh na uzatvorenie dohody podľa § 6 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa tohto odseku a taktiež sa neuspokojili nároky poškodeného, je poškodený následne oprávnený uplatniť si tento nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na civilnom súde v zmysle §

6 ods. 3 zákona č. 328/2002 Z.z., a to v lehote troch rokov po uplynutí trojmesačnej lehoty na uzavretie dohody podľa odseku 1.

22.Z vyššie uvedených dôvodov dovolací súd dovolanie žalobcu (v časti o základnom nároku za SSÚ o zaplatenie sumy 46.272, eur a sumy 8.553,98 eura s prísl.) podaného z dôvodov podľa § 420 písm. a) posúdil ako nedôvodné, a preto ho v zmysle § 447 písm. c) CSP odmietol voči výroku I., ktorým odvolací súd výrok I. rozsudku súdu prvej inštancie v napadnutej vyhovujúcej časti vo výroku I. zrušil a konanie zastavil, a vo vzťahu k výroku II., ktorým v tejto časti postúpil vec na prejednanie žalovanému v 1. rade, zrušil a to v zmysle § 449 CSP bez potreby postupu podľa § 450 CSP.

23.Dovolanie žalobcu podané z dôvodov v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP voči výroku III. ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku II. zmenil tak, že žalobu zamietol (o mimoriadne zvýšené náhrady za SSÚ), posúdil ako prípustné a zároveň ako dôvodné, nakoľko vo výroku III. dovolaním napadnutý rozsudok (práve v riešení predmetnej právnej otázky, od ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu) spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP), a teda je potrebné napadnuté rozhodnutie vo výroku III. odvolacieho súdu zrušiť (§ 449 ods. 1 CSP) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie (§ 450 CSP).

24.Dovolanie žalobcu vo výroku V., ktorým odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch IV., VI, VII., VIII. (o trovách konania zrušil a vec mu v týchto častiach vrátil na nové konanie a rozhodnutie, odmietol ako neprípustné v zmysle § 447 písm. f) CSP. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania vo vzťahu k výrokom I. a II. dovolací súd rozhodol tak, že žalovanému v 1. rade, ktorý v tejto časti v dovolacom konaní úspešný, náhradu trov konania nepriznal, nakoľko z obsahu spisu nevyplýva, že mu trovy konania vznikli (§ 453 ods. 1 s použitím § 255 ods. ods. 1 CSP).

25.Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 34 CSP), viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379 a § 380 CSP), po zistení, že odvolanie podali v stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP) strany, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), prejednal odvolanie a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, týkajúcej sa výroku II. rozsudku je potrebné podľa § 388 CSP zmeniť.

26.Po rozhodnutí Najvyššieho súdu SR zostal predmetom konania už len nárok žalobcu na mimoriadne zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia (II. rozsudku súdu prvej inštancie) a keďže odvolací súd je v zmysle ust. § 455 CSP viazaný vysloveným právnym názorom NS SR, posudzoval vznesenú námietku premlčania v zmysle ust. § 107 zákona č. 328/2002 Z.z..

27.Dovolací súd vo svojom rozhodnutí v bode 61.2. konštatoval, že súdna prax považuje za okamih podstatný pre uplatnenie nároku za sťaženie spoločenského uplatnenia na súde alebo u iného príslušného orgánu - okamih ustálenia zdravotného stavu poškodeného (uznesenie Ústavného súdu SR z 21.6.2016 sp. zn. III.ÚS/399/2016). Ustálenie zdravotného stavu poškodeného je konštatované v lekárskom posudku, v ktorom je objektívne ohodnotené sťaženie spoločenského uplatnenia, na základe čoho sa tak poškodený dozvie o vzniknutej škode na zdraví. V nasledujúci deň má poškodený právo podať návrh na uzavretie dohody o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia s poskytovateľom náhrady. Ak poškodený podal návrh na uzavretie dohody podľa § 6 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z. a do troch mesiacov od jeho podania sa neuzatvorila dohoda podľa tohto odseku a taktiež sa neuspokojili nároky poškodeného, je poškodený následne oprávnený uplatniť si tento nárok na náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia na civilnom súde v zmysle § 6 ods. 3 zákona č. 328/2002 Z.z., a to v lehote 3 rokov, po uplynutí trojmesačnej lehoty na uzavretie dohody podľa odseku 1.

28.Zo znaleckého posudku MUDr. Pamulu bolo konštatované, že zdravotný stav poškodeného bol ustálený v septembri 2009. Od tohto obdobia začala žalobcovi plynúť trojmesačná lehota na uzatvorenie dohody, ktorá uplynula v decembri 2009 a následne mu začala plynúť trojročná premlčacia lehota, ktorá uplynula v decembri 2012. Ak teda žalobca podal žalobu na súd 29.2.2012 bola podaná včas a jeho nárok premlčaný nie je.

29.V zmysle § 1 zákona č. 437/2004 Z.z., tento zákon ustanovuje: a) podmienky priznania a poskytovania náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, b) vydávanie lekárskeho posudku o bolestnom a sťažení spoločenského uplatnenia a jeho náležitosti, c) zásady na hodnotenie bolesti a zásady na hodnotenie sťaženia spoločenského uplatnenia.

30.Podľa § 5 ods. 1 zákona č. 437/2004 Z.z., pri určení výšky náhrady za bolesť a výšky náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia sa vychádza z celkového počtu bodov, ktorým sa bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia ohodnotilo v lekárskom posudku.

31.V zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť najviac o 50%.

32.Súd prvej inštancie konštatoval, že z rozhodnutia Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Nitre bolo zistené, že žalobcovi bola priznaná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 105.391,02

eura za 7880 bodov, pričom bolo vychádzané z hodnoty jedného bodu, a to 13,37 eura, a to podľa zákona č. 382/2002 Z.z. o sociálnom zabezpečení policajtov, v súvislosti so vznikom služobného úradu. 33. Žalobca si v konaní uplatňuje nárok na zvýšenie sťaženia spoločenského uplatnenia v zmysle § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.. V zmysle zákonného ustanovenia, v prípadoch hodných osobitného zreteľa, akým je uznanie invalidity, môže súd náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia zvýšiť. To znamená, že musí existovať určitá náhrada, o ktorej súd následne rozhoduje v zmysle ust. § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z.. Predpokladom zvýšenia tejto náhrady je existencia samotného základu nároku, to znamená, priznanie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Nárok na zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia podľa § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z., nepredstavuje samostatný typ náhrady, či nároku, ale je súčasťou náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Z logickej interpretácie § 5 ods. 5 zákona č. 437/2004 Z.z. je zrejmé, že súd nepriznáva nový druh náhrady, či nároku, len zväčšuje rozsah doteraz určenej a vypočítanej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia. Stotožnil sa s námietkou žalovaného, že žalobcovi mohla byť najviac priznaná suma, maximálne 52.695,51 eura, z titulu zvýšenia náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, pretože rozhodnutím žalovaného mu bola priznaná náhrada za sťaženie spoločenského uplatnenia v sume 105.391,02 eura. Dovolací súd preto dospel k záveru, že zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, môže byť vypočítané len z doteraz určenej a vypočítanej náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, t. j. zo sumy 105.391,02 eura, a nie zo sumy 160.217,- eur, tak ako konštatoval súd prvej inštancie, pretože v tej vyššej časti (nad sumu 105.391,02 eura) ako bolo vyššie uvedené, súd nemal o tejto časti nároku žalobcu právomoc rozhodovať.

34. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v danom prípade sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa, a že žalobca má nárok na 50 % zvýšenie náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia, avšak len z priznanej sumy 105.391,02 eura.

35. Odvolací súd sa stotožnil so zisteným skutkovým stavom súdu prvej inštancie, ktorý videl dôvody hodné osobitného zreteľa v tom, že úraz sa žalobcovi stal vo veku 27 rokov, pričom sa jednalo o mladého aktívneho človeka. V súčasnosti je žalobca osobou invalidnou, jeho miera funkčnej poruchy je až 90 % . Súd prvej inštancie správne posudzoval nárok žalobcu a pri zisťovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa, porovnal spôsob života žalobcu, jeho aktivity, možnosti a schopnosti pred úrazom a po ňom. Stotožnil sa s názorom súdu prvej inštancie, že u žalobcu sa jedná o prípad hodný osobitného zreteľa, podľa ktorého nie je možné zvýšiť náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia o 50 %. Z uvedených dôvodov preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti, vo výroku II. zmenil tak, že žalovaného v 1. rade zaviazal zaplatiť žalobcovi z titulu zvýšenia sťaženia spoločenského uplatnenia sumu 52.695,50 eura, a to do troch dní od právoplatnosti rozsudku v zmysle ust. § 388 CSP.

36. Odvolací súd o nároku na náhradu trov konania nerozhodoval, pretože rozsudkom zo dňa 31.3.2020 sp. zn. 6Co/120/2019 rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch IV., V., VI., VII. a VIII. zrušil a vec mu v týchto častiach vrátil na nové konanie a rozhodnutie, preto súd prvej inštancie bude v týchto častiach opätovne rozhodovať, pričom zároveň rozhodne aj o nároku na náhradu trov odvolacieho, ako aj dovolacieho konania, vo vzťahu žalovanému v 1. rade.

37. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote 2 mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP); povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ dovolateľom právnická osoba, jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná, má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).